

Valtuustoaloite, Vammaisten omaishoidon tuen riittävyyden takaaminen perheille

Ahall 08.09.2025 § 338
2442/00.01.02.04/2024

Valmistelija(t)	Seija Kärkkäinen, puh. 040 747 0506, seija.karkkainen1(at)pshyvinvointialue.fi
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	hyvinvointialuejohtaja
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää hyväksyä aloitteeseen annetun vastauksen ja vie sen edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.
Ennakkovaikutusten arviointi	-
Toimivallan peruste	Hallintosääntö § 36
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan oheisaineistona: • Valtuustoaloite, Vammaisten omaishoidon tuen riittävyyden takaaminen perheille

Pevamltk 18.08.2025 § 78

Valmistelija(t)	vammaispalveluiden palvelualuejohtaja Seija Kärkkäinen, seija.karkkainen1@pshyvinvointialue.fi, puh 040 747 0506
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja
Päätösehdotus	Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta hyväksyy vastauksen valtuustoaloitteeseen ja toimittaa sen aluehallituksen käsittelyyn.
Toimivallan peruste	Hallintosääntö § 41, § 186.
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan oheisaineistona:

- Valtuustoaloite, Vammaisten omaishoidon tuen riittävyyden takaaminen perheille

Valmistelu

Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmä on tehnyt 27.3.2025 valtuustoaloitteen koskien vammaisten omaishoidon tuen riittävyyttä. Pohjois-Savon hyvinvointialueella vammaispalvelut vastaavat vaikeavammaisten ja alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuen järjestämisestä. Omaishoidon tuki on määrärahasidonnainen palvelu eikä siihen ole lain perusteella subjektiivista oikeutta. Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmä on huolissaan omaishoidon tuen riittävyydestä tuen määrärahasidonnaisuuden takia. Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmä esittää, että omaishoidon tukeen pitää varata määrärahoja enemmän, että tämän hyvän koko yhteiskuntaa palvelevan ja kustannustehokkaan hoitomuodon rahoitus olisi riittävä.

Hyvinvointialueen vammaispalvelujen vastauksena todetaan, että tavoitteena on varata riittävät määrärahat kaikkiin lakisääteisiin tehtäviin. Vuodelle 2024 hyvinvointialueen tuli laatia talousarvio noin puolen vuoden todellisen toteuman perusteella. Talousarviota laadittaessa ei ollut tiedossa omaishoidon tuen tarkistuspäätösten ajoittuminen pääosin syys-joulukuulle 2023 eikä aikaisempiin vuosiin verrattuna suurempi omaishoidon tuen indeksikorotus vuodelle 2024. Vuonna 2024 omaishoidon tuen määräraha oli riittämätön eikä se mahdollistanut uusien omaishoidon tukien myöntämistä.

Vammaispalvelujen palvelualueen omaishoidon tuen määrärahatarpeen arviointiin vuodelle 2025 oli paremmat edellytykset, kun hyvinvointialueen laajuisesta toiminnasta oli käytettävissä toteumatiedot 1,5 vuoden ajalta. Samoin pystyttiin arvioimaan vuoden 2024 seurannan perusteella määrärahatarvetta uusien omaishoidon tukien osalta. Vuoden 2025 omaishoidon tuen määrärahat alle 65-vuotiaiden omaishoidon tukeen varattiin tiedossa olevan palvelutarpeen mukaisesti. Omaishoidon tuen määrärahaa on käytetty tammi-kesäkuussa 3,0 M€ (49 % talousarviomäärärahasta) ja nykyisten omaishoidon tuen saajien pohjalta 6,2 M€:n määrärahan arvioidaan olevan riittävä vuodelle 2025. Mikäli omaishoidon tuen kriteerit täyttäviä uusia asiakkaita tulee loppuvuoden 2025 aikana siten, että varatut määrärahat ylittyvät, omaishoidon tuen myöntäminen uusille hakijoille pyritään turvaamaan palvelualueen sisäisillä määrärahamuutoksilla. Vammaispalveluiden talousarvioprosessissa selvitetään myös jatkossa omaishoidon tuen tiedossa oleva palvelutarve, mikä on perusta omaishoidon tuen määrärahaesityksiin.